

12. 8. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Prezident navštívil tři brněnské soudy, poděkoval končícímu Rychetskému | Prezident Pavel jmenoval soudkyní Ústavního soudu Veroniku Křestánovou | NS: Realitní kancelář nemůže pokutovat zájemce, který nakonec neuzavře smlouvu

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

[Prezident navštívil tři brněnské soudy, poděkoval končícímu Rychetskému](#)

07.08.2023 - Prezident Petr Pavel dnes poprvé v úřadu navštívil Ústavní soud (ÚS), Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud (NSS), tedy vrcholné justiční instituce, které sídlí v Brně. Ocenil dvacetiletou práci končícího předsedy ÚS Pavla Rychetského. Soud je díky němu institucí s vysokým kreditem, řekl Pavel novinářům. Prezident věří, že designovaný předseda Josef Baxa na Rychetského dobře naváže.

[Prezident Pavel jmenoval soudkyní Ústavního soudu Veroniku Křestánovou](#)

08.08.2023 - Prezident Petr Pavel na Pražském hradě jmenoval ústavní soudkyní místopředsedkyni pražského městského soudu Veroniku Křestánovou. Odbornice na právo duševního vlastnictví doplní počet soudců Ústavního soudu na 14, v týmu bude třetí ženou. Křestánovou minulý týden do funkce schválil Senát.

[ÚS zamítl stížnost pozůstalých po ženě, kterou zdravotníci neresuscitovali](#)

08.08.2023 - Zdravotníci by měli s pacienty na sklonku života i jejich blízkými více komunikovat, případně jim také dát možnost, aby předem vyslovili svá přání ohledně resuscitace v beznadějně situaci. Plyne to z dnešního nálezu Ústavního soudu (ÚS). Zamítl sice stížnost pozůstalých po ženě, kterou zdravotníci ve svitavské nemocnici po srdeční zástavě neresuscitovali, ale poukázal na nedostatky v komunikaci. Smrt je součástí života, ale nemluví se o ní, což je asi chyba, řekl soudce zpravodaj Jaromír Jirsa. Zákon počítá s tím, že se pacient může svobodně rozhodnout, jak s ním bude v určitém okamžiku naloženo. Možnosti se ale využívají jen málo, míní ÚS.

[Volební senát rozhodoval ve věcech místních referend a volební kampaně](#)

08.08.2023 - Volební senát Nejvyššího správního soudu dnes vyhlásil tři rozsudky - dva se týkaly místních referend, jeden volební kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2017.

[Zástupce ombudsmana: Justice jednala v kauze pádu mostu ve Studénce nepružně](#)

08.08.2023 - Justice jednala v kauze železničního neštěstí ve Studénce na Novojičínsku nepružně, zjistil zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm. V řízení podle něj nastaly vícenásobné průtahy, zásadní vliv na délku a plynulost řízení ale podle něj měl nepružný soudní systém. Veřejný ochránce práv o tom dnes informoval na webu. Silniční most ve Studénce spadl při opravách přesně před 15 lety na železniční trať. Do jeho trosek narazil rychlík, zemřelo tehdy osm lidí. Pravomocný rozsudek v případě padl až 12 let po podání obžaloby a déle než 14 let od nehody, věci se ještě nyní zabývá Nejvyšší soud.

[Na konec srpna plánuje koalice svolání mimořádné sněmovní schůze](#)

08.08.2023 - Na konec srpna plánují koaliční poslanci svolání mimořádné schůze Sněmovny, na jejímž programu má být desítka zákonů. Novinářům to řekla na dotaz ČTK předsedkyně dolní komory Markéta Pekarová Adamová (TOP 09). Poslanci by měli podle ní projednat například novelu, která má pomoci omezit výpadky léků v českých lékárnách, a zkrácení základní doby oddlužení v souladu s evropskou směrnicí z pěti na tři roky.

[NS: Realitní kancelář nemůže pokutovat zájemce, který nakonec neuzavře smlouvu](#)

09.08.2023 - Realitní kancelář nemůže požadovat pokutu za to, že zájemce i přes provedenou rezervaci nakonec neuzavře s prodávajícím smlouvu o prodeji. Nejvyšší soud zamítl dovolání zprostředkovatele, který si chtěl ponechat rezervační poplatek 72.600 korun. Zájemci o pozemek odstoupili od koupě poté, co zprostředkovatel nezajistil zápis pozemku do katastru a nevyřešil problém s chybějícími přípojkami a přístupovou cestou. Nejvyšší soud o rozhodnutí informoval na svém webu.

[Z bývalé ubytovny v Benešově vznikne Justiční dům](#)

10.08.2023 - Ministerstvo spravedlnosti nechá zrekonstruovat nepotřebný objekt bývalé ubytovny v Benešově, aby mohlo do budovy přemístit okresní soud, okresní státní zastupitelství a Probační a mediační službu. Ty tím získají odpovídající zázemí a dojde k zefektivnění jejich činnosti. Dnes 10. 8. 2023 došlo v Benešově k předání staveniště zhotoviteli. Hlavní stavební práce se naplno rozběhnou od začátku září 2023.

[Pavel podepsal novelu o vyplácení náhrad nákladů za zastavení marných exekucí](#)

10.08.2023 - Stát začne zanedlouho vyplácet exekutorům paušální náhrady nákladů za zastavení takzvaných bezvýsledných exekucí, které zahájili před loňským 1. lednem. Hradit bude 750 korun na jeden případ, s daní z přidané hodnoty 905,50 koruny. Předpokládá to novela exekučního řádu, kterou dnes podepsal prezident Petr Pavel. O jeho podpisu informoval Hrad. Novela nabude účinnosti den po zveřejnění ve Sbírce zákonů.

Zdroj: ceskenoviny.cz, TZ NSS

Vyšlo na epravo.cz:

[10 otázek pro ... Davida Maška](#)

JUDr. David Mašek, Ph.D. získal své právnické vzdělání na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a rovněž ve Finsku na Turku Law School, University of Turku. David je advokát zapsaný při České advokátní komoře od roku 2009 a je zakládajícím partnerem advokátní kanceláře Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o. Dlouhodobě se specializuje na oblast obchodního práva a souvisejících oborů, a to zejména na oblasti developmentu a litigací. David se spolupodílel na řadě odborných článků v oblasti hmotného a procesního práva a je členem kárné komise České advokátní komory.

Věcná novela nového stavebního zákona povolování staveb nezrychlí, naděje na pozitivní změny je ztracena

Pandemie koronaviru a následná válka na Ukrajině z větší části překryly přípravu a schvalování velmi důležitého právního předpisu – nového stavebního zákona a jeho novel. V předchozích dnech byl završen legislativní proces schvalování velké věcné novely stavebního zákona. Z důvodu popsaných událostí se ani schvalování této velké věcné novely zákona netěšilo zvýšené pozornosti odborné veřejnosti, všichni se vesměs spokojili s ujištěním některých poslanců, že na novele panuje široká politická shoda, tato byla v Poslanecké sněmovně schválena jednomyslně a přišlo ujištění, že jde o výrazný posun k lepšímu na úseku povolování staveb v této zemi.

Zásady pro výstavbu - podstata, forma a účel

Stále častěji se v praxi setkáváme s problematikou tzv. zásad pro výstavbu, a to nejčastěji ze strany investorů (developerů), na něž dopadají, avšak také ze strany samotných obcí, které je vytvářejí a následně přijímají na základě schváleného usnesení zastupitelstva dané obce. Jelikož se v případě zásad pro výstavbu jedná o komplexní problematiku, z důvodu přehlednosti bude o nich pojednáno ve dvou samostatných článcích. Nyní si přiblížíme, co to vlastně zásady pro výstavbu jsou, druhá část článku se bude věnovat jejich závaznosti.

Adhezní smlouvy

Tento příspěvek navazuje a do jisté míry doplňuje článek kolegy Mgr. Milana Friedricha „Lze smlouvy na veřejné zakázky považovat za smlouvy uzavřené adhezním způsobem[1]“. Odkazovaný článek rozebírá jednotlivé předpoklady, jejichž naplněním úprava § 1798 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“) podmiňuje identifikaci smlouvy jako adhezní, přičemž reflektuje specifika zadávacího řízení, jakožto kontraktačního procesu sui generis. Výsledkem posouzení je obecný závěr, že aplikaci institutu adhezní smlouvy nelze u smluv uzavíraných v rámci zadávacího řízení bez dalšího vyloučit.

V Česku konečně nabyt účinnosti zákon o ochraně oznamovatelů

Dne 1. 8. 2023 nabyt účinnosti zákon č. [171/2023](#) Sb., o ochraně oznamovatelů („zákon o ochraně oznamovatelů“) a současně také zákon č. [172/2023](#) Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů. Přijetím uvedených předpisů Česká republika konečně dostala své povinnosti implementovat Whistleblowingovou směrnici.[1] Konečná podoba předpisů byla předmětem laických i odborných debat a v rámci legislativního procesu doznala oproti prvotnímu návrhu také řady změn. Koho se nová úprava týká? Jaká jednání je možné nahlašovat? A jaké zásadní dopady budou mít nově přijaté předpisy na podnikatele?

Specifika řešení úpadku oddlužením

Oddlužení neboli osobní bankrot je jedním z možných způsobů řešení úpadku dlužníka, který je buď fyzickou osobou, nebo právnickou osobou, která není považována za podnikatele a nemá dluhy z podnikání. Pravidla oddlužení podrobně upravuje zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění (dále jen „insolvenční zákon“). Pojdme si shrnout specifika tohoto konkrétního způsobu řešení úpadku.

Aktuální stav regulace umělé inteligence ve světě

Čím víc se stává umělá inteligence (AI) prominentní v profesní oblasti, tím více je nutné se také dívat na to, jaké regulace by se měly dodržovat a zda její využití není v rozporu se zákonnými předpisy. Zrovna ve sféře AI, která se aktuálně velice rychle vyvíjí, se regulace a zákonná úprava mění takřka neustále. Důvodem je rychlý vývoj a také to, že stále nebyla vydána žádná úplná zákonná úprava umělé inteligence. Jak se s touto výzvou pereme my a jak jiní ve světě?

Elektronické právní jednání v soukromoprávních vztazích

Mezi základní zásady českého soukromého práva patří především zásada autonomie vůle a zásada

bezformálnosti. Ve většině případů není stanovena forma soukromoprávního jednání a právní jednání je možné učinit i ústně či konkludentně. Uvedené zásady soukromého práva pak hrají významnou roli při interpretaci práv a povinností, jež souvisí s elektronickým právním jednáním a elektronickým podepisováním.

Zaúčtovaná faktura jako důkaz plnění?

Tento příspěvek věnovaný právním vztahům mezi podnikateli usiluje o poskytnutí čtenáři právního, ale současně i praktického pohledu na specifickou otázku, do jaké míry může samotná skutečnost, že žalovaný - odběratel zaúčtoval přijatou fakturu od žalobce - dodavatele do svého účetnictví, sloužit žalobci jako důkaz o poskytnutí zaúčtovaného plnění.

Přichází směrnice NIS2 - Nová pravidla v oblasti kybernetické bezpečnosti

Směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii[1], mezi širší veřejností známá jako směrnice NIS2, představuje zásadní posun v rámci regulace kybernetické bezpečnosti na území Evropské unie. V současné digitální éře jsou technologie a s nimi spojené hrozby kybernetických útoků a zneužívání digitálních systémů součástí každodenního života, a proto byla potřeba přijetí pevnějšího a soudržnějšího rámce dlouhodobě anticipována.

Jaká jsou pravidla pro hromadné propouštění?

Ještě před nedávnem nebylo hromadné propouštění ze zaměstnání časté. Covidové období, inflace, ekonomické problémy však situaci změnilo. V poslední době o zhoršení situace a uplatnění zákonných pravidel pro hromadné propouštění ze zaměstnání svědčí situace v České poště.

Co přinese konsolidační balíček pro strukturování rodinného podnikání?

Poslanecká sněmovna v těchto dnech projednává vládní návrh zákona, který přináší změny v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů. Tento návrh, který je lidově označován jako "konsolidační balíček 2023", je v prvním čtení a ještě tedy není jasné, jaké bude jeho konečné znění. Nicméně je důležité sledovat, jakým směrem zákonodárci uvažují, zejména pokud jde o zdanění transakcí s podíly fyzických osob.

Umělá inteligence a autorské právo: Kdo je autorem díla?

Umělá inteligence (AI) je jedním z nejrychleji se rozvíjejících technologických trendů posledních let. Postupně se stává součástí různých ekonomických odvětví a potažmo i společnosti jako také. Současně je však s umělou inteligencí spojena i řada výzev a otázek. Jednou z klíčových právních otázek souvisejících s umělou inteligencí je pak nepochybně otázka autorství k dílům vytvořených pomocí umělé inteligence. Kdo je tedy autorem takto vytvořeného díla?

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)

- [10 otázek pro ... Pavla Černého](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Platformová práce](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)